

وزارت تحصیلات عالی
معینیت علمی

لایحه‌ی فعالیت‌های اکادمیک اعضای کادر علمی مؤسسات
تحقیقات عالی

لایحه‌ی فعالیت‌های اکادمیک اعضای کادر علمی مؤسسات

تحصیلات عالی

فصل اول احکام عمومی

ماده‌ی اول:

این لایحه به منظور تنظیم و انسجام بهتر فعالیت‌های اکادمیک، تحکیم عدالت و قانونیت، رعایت نورمه‌ای اخلاقی و مدنی و ارزش‌های اکادمیک، بهبود کیفی پروسه‌ی تدریس و تحقیق بهتر و ظایف محوله‌ی اعضای کادر علمی پوهنتونها و مؤسسات تحصیلات عالی افغانستان وضع شده است.

ماده‌ی دوم:

هدف از تنظیم این لایحه اجرای به موقع و ظایف، تعمیم همکاری، اشتراک مساعی، انتقال تجربه، مهارت و بلند بردن ظرفیت‌های علمی، کاری و وظیفوی اعضای کادر علمی می‌باشد.

ماده‌ی سوم:

فعالیت‌های اکادمیک اعضای کادر علمی مؤسسات تحصیلات عالی موارد متعددی از وظایف و مکلفیت‌های مهم، ارزشمند و ضروری را در بر می‌گیرند که هر کدام بنویسه‌ی خویش اجزای متعددی را احتوا می‌کند که در ماده‌ی چهارم و جدول (۲) تصریح گردیده‌اند.

ماده‌ی چهارم:

اعضای کادر علمی طبق معیار‌ها، موازین اکادمیک و احکام قانون موظف اند تا متناسب با موقف اکادمیک شان فعالیت‌های علمی آتی را به انجام برسانند:

- ۱- تدریس،
- ۲- تالیف، ترجمه و نگارش مقاله‌های علمی،
- ۳- تحقیق و سروی‌های علمی،
- ۴- رهنمایی محصلان و اعضای کادر علمی،
- ۵- ارزیابی آثار علمی سایر استادان و طی مراحل ترقیات علمی آنها،
- ۶- اشتراک در تهیه‌ی لوایح، مقرره‌های قانون و سایر اسناد تقنیّی و رهنمودی،
- ۷- اشتراک در محافل علمی،

- ۸- اشتراک در شورا ها و مجالس مختلف،
- ۹- اشتراک در امتحان شمول به موسسات تحصیلات عالی،
- ۱۰- اشتراک در پروگرام های ترینینگ و ارتقای ظرفیت،
- ۱۱- اشتراک در ترکیب هیأت ها و کمیته ها،
- ۱۲- ارزیابی امتحانات،
- ۱۳- ارزیابی و طی مراحل تقرر کاندیدان کادر علمی،
- ۱۴- ارایه و یا مشارکت در طرح، تطبیق، ارزیابی و بازنگری پالیسی ها، ستراتیژی ها و پلان های انکشافی و سکتوری،

ماده ی پنجم:

- (۱) تدریس مضمون های شامل نصاب درسی یک دیپارتمنت به دوش استادان دارای رتبه ی علمی پوهندوی تا پوهاند می باشد.
- (۲) در صورتیکه در دیپارتمنت ها اعضای مندرج فقره (۱) این ماده ناکافی و یا به کلی موجود نباشد، اعضای دارای رتبه های علمی پوهنمل، پوهنیار و پوهیالی به ترتیب، زیر نظر استاد رهنما برای تدریس مضمون دیپارتمنت توظیف می شوند.
- (۳) آن شمار پوهنمل هایی که در امور اکادمیک و تدریسی برجستگی لازم از خود تبارز میدهند، به اساس تصویب مجلس دیپارتمنت و تایید شورای علمی پوهنخی میتوانند به طور مستقل به تدریس توظیف شوند.
- (۴) برجسته گی مندرج بند (۳) این ماده شامل درجه ی تحصیلی، تسلط به یک زبان معتبر بین المللی، سابقه و موفقیت در تدریس مضمون و داشتن مقاله ها و آثار علمی نیز میگردد

**فصل دوم
وظایف**

ماده ی ششم:

وظایف اعضای کادر علمی متناسب به موقف اکادمیک آنها حسب آتی است:

(۱) وظایف اساسی استادان:

- ۱- رهنمایی اعضای کادر علمی و محصلان طبق قانون تحصیلات عالی،

- ۲- ارزیابی آثار و کنفرانس های علمی اعضای کادر علمی و سایر دانشمندان و ابراز نظر در رابطه به آنها
- ۳- اشتراک فعال در محافل علمی منحیث گرداننده، سخنران و یا اشتراک گننده،
- ۴- اشتراک فعال در کمیته ها، مجالس و شورا های علمی،
- ۵- سهمگیری مسؤولانه در بهبود امور پوهنخی و موسسه‌ی تحصیلات عالی مربوطه به منظور اکتشاف پیشرفت علمی و حفظ منافع و مصلحت های موسسه،
- ۶- ارتقای سویه‌ی دانش به ویژه در رشته‌ی اختصاصی و کسب مهارت هایی مانند: آموزش یک زبان معتبر بین‌المللی و کمپیوتر،
- ۷- تهیه‌ی لکچر نوت ها و رهنمود کار های عملی - ساحروی و لابراتواری،
- ۸- رهبری و اشتراک در تدریس کورس های مختلف درسی،
- ۹- رهبری و اشتراک در تألیف کتاب های درسی، مدد درسی و مرجع،
- ۱۰- رهبری و پیشبرد تحقیقات علمی،
- ۱۱- اشتراک در امتحان شمول به موسسات تحصیلات عالی و نیمه عالی،
- ۱۲- سایر فعالیت ها و وظایفی که در قانون موسسات تحصیلات عالی پیش بینی شده اند.

(۲) وظایف اساسی همکاران استاد:

- ۱- اشتراک در تدریس زیر نظر استادان رهنمایی
- ۲- رهنمایی محصلان طبق قانون
- ۳- پیشبرد کار های لابراتواری، تطبیقاتی، ساحروی و عملی با محصلان
- ۴- اشتراک فعال در محافل علمی، کمیته ها، مجلس ها و شورا های علمی
- ۵- ارتقای سویه‌ی تحصیلی، کسب مهارت های کاری و وظیفوی
- ۶- فراگیری یک زبان معتبر بین‌المللی
- ۷- ابراز نظر و اشتراک فعال در بهبود امور اکادمیک پوهنخی و موسسه‌ی تحصیلی
- ۸- فراگیری مهارت های کمپیوتری و استفاده از سهولت های اینترنتی
- ۹- همکاری با استادان در تهیه‌ی لکچر نوت ها و رهنمایی های عملی- ساحروی یا لابراتواری
- ۱۰- اشتراک در تحقیق زیر نظر استادان
- ۱۱- سایر وظایفی که در قانون موسسات تحصیلات عالی تسجیل شده اند

ماده‌ی هفتم:

وظایف آمر دیپارتمنت عبارت اند از:

- ۱- ریاست از جلسات دیپارتمنت
- ۲- تمثیل دیپارتمنت در برابر نهاد‌های بالایی،
- ۳- ترتیب اجندا و پلان کار دیپارتمنت،
- ۴- اجراءات اصولی در مورد فیصله‌های مجلس دیپارتمنت منجمله تکمیل اسناد تقرر، ترفیع علمی و انفکاک،
- ۵- نظارت از تطبیق نصاب درسی و چگونگی پیشرفت درس‌های نظری، عملی و ساحوی مربوط به دیپارتمنت،
- ۶- ارائه‌ی ابتکارات و نوآوری برای اکتشاف و بهبود وضع دیپارتمنت و پوهنخی،
- ۷- تلاش برای رفع نیازمندی‌های دیپارتمنت،
- ۸- تنظیم امور اکادمیک و اداری دیپارتمنت،
- ۹- پیشنهاد برای تقدیر و تحسین از کار آن شمار از اعضای دیپارتمنت که از خود ابتکار، برازنده‌گی و شایسته‌گی در تدریس، تحقیق و یا سایر فعالیت‌های اکادمیک نشان داده‌اند و پیشنهاد مجازات در مورد آنده اعضای دیپارتمنت که مرتكب تخلفات جدی می‌شوند،
- ۱۰- ارایه‌ی گزارش از فعالیت‌های دیپارتمنت به ریاست و شورای علمی پوهنخی،
- ۱۱- ارزیابی فعالیت‌های اکادمیک اعضای کادر علمی دیپارتمنت در هر سمستر و ارایه‌ی آن به مجلس دیپارتمنت
- ۱۲- سایر وظایفی که طبق احکام قانون به آمر دیپارتمنت تعلق می‌گیرند.

ماده‌ی هشتم:

وظایف مجلس دیپارتمنت حسب آئی بر شمرده می‌شوند:

- (۱) تنظیم امور درسی، تطبیقاتی، پروژه‌های صنفی و دیپلوم، مونوگراف‌ها و سیمینار‌های محصلان
- (۲) ترتیب و تنظیم امور علمی و تحقیقی دیپارتمنت
- (۳) پلانگذاری تالیف، ترجمه و یا تهیه‌ی لکچر نوتها، کتابهای درسی، مدد درسی، مرجع و رهنما‌های عملی، لابراتواری و ساحوی و بروز اقدامات لازم برای طبع و نشر آنها
- (۴) ترتیب پلان‌ها، برنامه‌ها و مفردات درسی و اقدامات لازم برای منظوری آنها

(۵) نظارت از تطبیق فیصله های مقامات بالایی و نصاب درسی مربوط به دپارتمان

(۶) اتخاذ تصمیم گیری پیرامون سازماندهی و برگزاری مخالف علمی

(۷) اتخاذ تصمیم در مورد صدور فیصله پیرامون تقرر، انفکاک، ارتقای

سویه ای علمی، تثبیت رتبه ای علمی و ترفیع علمی اعضای کادر علمی مربوط

(۸) تشخیص ضرورت برای استخدام کادر های علمی جدید (دائمی یا قرار
دادی)

(۹) نظارت از فعالیت های همکاران تخصصی دپارتمان و سپردن وظایف
لازم به آنها

(۱۰) انکشاف طرح های لازم برای بلند بردن سطح دانش و سویه ای تحصیلی
اعضای کادر علمی مربوط

(۱۱) فیصله پیرامون ارزیابی آثار علمی اعضای کادر علمی و سایر
دانشمندانی که به دپارتمان موافق است می نمایند

(۱۲) ترتیب و تنظیم تقسیم اوقات درسی و توزیع مضماین مطابق معیار های
اکادمیک و شایستگی هر عضو کادر علمی.

(۱۳) تعیین مستحقان بورس های تحصیلی و شاملان پروگرامهای ارتقای
ظرفیت

(۱۴) تعیین شاخص های همکاری با سایر دپارتمان ها، پوہنخی ها
وموسسات تحصیلی

(۱۵) ارزیابی نیازمندی های علمی بر پایه ای ایجاد و تطبیق برنامه های
علمی - تحقیقی کوتاه مدت و دراز مدت در مساحه ای فعالیت دپارتمان

(۱۶) طرح برنامه های انکشافی و اصلاح دپارتمان در امور تدریسی و
تحصیلی منجمله اصلاح و تکمیل نصاب درسی و مفردات درسی مضماین

(۱۷) سایر وظایفی که توسط اسناد تقدیمی به مجلس دپارتمان سپرده می
شوند.

ماده ای نهم:

وظایف معاون پوہنخی عبارت اند از:

۱- ریاست از جلسات شورای علمی پوہنخی در غیاب رئیس،

۲- همکاری با رئیس پوہنخی در تطبیق مقرره ها، لایحه ها، احکام قانون و
فیصله های شورا های علمی پوہنخی و موسسه ای تحصیلات عالی،

۳- نظارت از امور دفتر تدریسی پوہنخی،

۴- نظارت از فعالیت های کارگران و محققان پوہنخی،

- ۵- نظارت از امور پاکی و نظافت پوهنخی،
- ۶- نظارت از جریان امتحانات در پوهنخی و ارایه‌ی گزارش در این باره به ریاست پوهنخی،
- ۷- سایر وظایفی که طبق قانون و اصول اکادمیک به او تعلق می‌گیرد.

ماده‌ی دهم: وظایف رئیس پوهنخی عبارت اند از:

- ۱- نماینده‌ی گی از پوهنخی در برابر مراجع بالایی،
- ۲- ریاست از جلسات شورای علمی پوهنخی،
- ۳- نظارت از تطبیق احکام قانون، مقرره‌ها، لایحه‌ها و فیصله‌های شوراهای علمی پوهنخی و موسسه‌ی تحصیلات عالی،
- ۴- تنظیم امور اکادمیک، مالی و اداری پوهنخی،
- ۵- ارایه‌ی گزارش از فعالیت‌های پوهنخی به ریاست و شورای علمی موسسه‌ی تحصیلات عالی و مجلس استادان پوهنخی،
- ۶- سایر وظایفی که طبق احکام قانون به رئیس پوهنخی تعلق می‌گیرد.

ماده‌ی یازدهم: وظایف معاون علمی موسسه‌ی تحصیلات عالی عبارت اند از:

- ۱- اجرای وظایف رئیس موسسه در غیاب او،
- ۲- همکاری با رئیس موسسه در امور و فعالیت‌های اکادمیک،
- ۳- اجرآلت قانونی پیرامون تقرر، ثبتیت رتبه‌ی علمی، ترقیع علمی و انفكاك اعضای کادر علمی،
- ۴- اجرآلت اصولی و اکادمیک در رابطه به استخدام کادر های علمی قراردادی طبق نیازمندی پوهنخی‌ها،
- ۵- سازماندهی طرح و مراقبت از تطبیق پلانها و برنامه‌های تحصیلات عالی در موسسه،
- ۶- طرح و تطبیق پلان‌ها و برنامه‌های تحقیقات علمی در موسسه،
- ۷- رهبری و نظارت از امور تحقیقات علمی در موسسه،
- ۸- رهبری و نظارت از امور نشراتی موسسه،
- ۹- طرح پلان کار شورای علمی موسسه و ارایه‌ی آن در اولین جلسه‌ی شورای علمی در آغاز هر سال به منظور تصویب و تطبیق،
- ۱۰- ترتیب اجندای جلسات شورای علمی موسسه و ثبت فیصله‌های شورای علمی موسسه،

- ۱۱- تکثیر، توزیع فیصله ها و تصامیم شورای علمی موسسه به مراجع نزیربسط جهت اجراءات،
- ۱۲- بررسی و ارزیابی مقرره ها، لایحه ها و طرز العمل های مربوط به بخش اکادمیک موسسه و در صورت ضرورت ارائه ی طرح تعديل و پیشنهاد آن به مراجع بالایی،
- ۱۳- نظارت و بررسی از امور کتابخانه ها، بخش های تکنولوژی معلوماتی و اینترنتی و اجراءات لازم در مورد تکمیل و تجهیز آنها،
- ۱۴- ریاست از کمیته های مربوط،
- ۱۵- تسهیل و نظارت از طرح تشکیل اکادمیک در موسسه ی تحصیلی عالی مربوط
- ۱۶- نظارت از امور و فعالیت های دفتر های مر بوط به معاونیت علمی،
- ۱۷- ارزیابی نصاب درسی و طرح پیشنهادات جهت عیار نمودن آن با ایجابات زمان و معیار های بین المللی
- ۱۸- نظارت از انکشاف، بازنگری و تطبیق نصاب درسی در پوهنخی ها،
- ۱۹- ارایه ی گزارش از اجراءات و فعالیت های سالانه ی معاونیت علمی به ریاست و شورای علمی موسسه،
- ۲۰- نظارت از تطبیق و اجرای تصامیم شورای علمی تحصیلات عالی در بخش اکادمیک،
- ۲۱- فراهم نمودن امکانات لازم برای اجرای کار های عملی - سلحشوری محصلان،
- ۲۲- تهیه و ترتیب آمار و احصائیه های مربوط به اعضای کادر علمی و سایر موارد اکادمیک،
- ۲۳- تسهیل و همکاری در ساختن پلان ستراتیژیک اکادمیک موسسه ی تحصیلات عالی مربوط
- ۲۴- سایر وظایفی که مطابق قانون به معاون علمی تعلق میگیرند.

ماده ی دوازدهم: معاون امور محصلان موسسه ی تحصیلات عالی وظایف آتی را انجام میدهد:

- ۱- همکاری با رئیس موسسه در امور محصلان و دادن مشوره برای بهبود امور محصلان
- ۲- نظارت و رهبری و فعالیت ها و امور نهادهای مربوط به معاونیت امور محصلان

- ۳- اتخاذ تدابیر ضروری برای بیبود وضعیت درسی در پوهنخی ها
- ۴- ارزیابی و بررسی مقرره ها، لایحه ها و طرز العمل های مربوط به محصلان و در صورت ضرورت تهیه ای طرح تعديل و پیشنهاد آن به مراجع بالایی
- ۵- نظارت از امتحانات در وقت پیش بینی شده در لایحه ای امتحانات
- ۶- طرح تقویم اکادمیک سالانه ای موسسه و ارسال به موقع آن غرض تصویب به شورای علمی موسسه
- ۷- اجرآت لازم پذیرش محصلان نو شمول، ثبت نتایج محصلان، تأجیل اکادمیک، تثبیت محرومان امتحان و انفکاک محصلان غایب و ناکام مطابق به معیار های پذیرفته شده
- ۸- طرح و عملی نمودن اقدامات لازم جهت فراهم ساختن مصروفیت های سالم خارج صنف برای محصلان از جمله ورزش، فعالیت های هنری، آموزش اجتماعی و عام المنفعه به همکاری معاون اداری،
- ۹- تکمیل آمار و احصائیه ای مربوط به محصلان
- ۱۰- فراهم نمودن امکانات لازم برای اجرای کار های عملی- ساحروی محصلان
- ۱۱- ریاست از کمیته های مربوط
- ۱۲- اجرآت ضروری در مورد صدور و تکمیل دیپلم ها، تصدیقنامه های تحصیلی و ترانسکریپت،
- ۱۳- تهیه و توزیع کارت هویت به محصلان و جمع آوری آن پس از فراغت آنها،
- ۱۴- طرح و تطبیق لایحه نظم و دسیپلین،
- ۱۵- ارایه ای گزارش از فعالیت های سالانه به ریاست و شورای علمی موسسه،
- ۱۶- سازماندهی و نظارت از اجرای فیصله های شورای علمی موسسه ای تحصیلات عالی در بخش محصلان،
- ۱۷- سایر وظایفی که طبق قوانین و اصول جاری موسسه به او تفویض میشوند
- ۱۸- در آن شمار موسسات تحصیلات عالی که معاون امور محصلان در تشکیل آن وجود ندارد، وظایف معاون امور محصلان توسط معاون علمی موسسه اجرا می گردد.

ماده ۵ سیزدهم: وظایف معاون اداری موسسه‌ی تحصیلات عالی حسب آتی بر شمرده میشوند:

- ۱- همکاری با رییس موسسه در بخش های مالی، اداری و خدماتی
- ۲- دادن مشوره های لازم به رییس موسسه در بخش های مالی، اداری و خدماتی
- ۳- اجرآلت قانونی پیرامون تقرر، ترفع و انفكاك اعضای غیر اکادمیک موسسه
- ۴- اجرآلت قانونی در رابطه به اجرای حقوق تقاعد منسویان موسسه
- ۵- رهبری و نظارت از فعالیت ها و اجرآلت دفتر های مربوط
- ۶- اجرآلت قانونی در موارد مالی، حسابی، خریداری ها، قید و جمع اموال و اجنس و سایر امور مالی، اداری - خدماتی، منجمله فراهم آوری تسهیلات مناسب ترانسپورتی جهت انتقال منسوبین و اجرای فعالیت های آموزشی به طور مؤثر و سهل،
- ۷- کار بالای بونجه ی عادی و انکشافی موسسه با در نظر داشت نیازمندی ها و انکشافت
- ۸- نظارت از امور مربوط به حفظ و مراقبت ساختمان ها، ساحه ی سبز و سایر بخش های مربوط
- ۹- اجرآلت قانونی در مورد دارایی ها و ملکیت های موسسه
- ۱۰- تامین شرایط حفظ الصحوى، پاکی و صفائی در ساختمان ها و محیط مربوط به موسسه
- ۱۱- تهیه و ترتیب آمار و احصائیه های مربوط
- ۱۲- انکشاف تدبیر مؤثر و همه جانبی درامور مربوط به برق رسانی، آبرسانی، گرم نمودن ساختمان ها، فعالیت سالم کفیتیا و نظارت از اجرآلت دفتر های مختلف در این زمینه ها
- ۱۳- طرح پلان ها و برنامه های کاری برای انکشاف زیر ساخت های فزیکی موسسه
- ۱۴- طرح پلان ها و برنامه های کاری جهت ایجاد و تشویق فعالیت های انتفاعی و طی مراحل استفاده از آن جهت انکشاف و حل مشکلات موسسه در تفاهم با معاونیت های دیگر و پوهنخی ها
- ۱۵- ارایه ی گزارش از فعالیت های مربوط به ریاست و شورای علمی موسسه

